

**MELD
PUNT**

Grensoverschrijdend
Gedrag RKK

**MELD
PUNT**

Grensoverschrijdend
Gedrag RKK

Jaarverslag 2015

**R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
1 mei 2015 tot en met 31 december 2015**

1. Woord vooraf

Sinds 1 mei 2015 kunnen meldingen van grensoverschrijdend gedrag in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland worden gedaan bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

Het gedrag van degenen die pastoraal werkzaam zijn kan mensen inspireren en motiveren. Wanneer dat gedrag echter grenzen overschrijdt, kan het ook aanstoot geven en het geloof van mensen ondermijnen. Het bevorderen en handhaven van de sociale veiligheid in de R.-K. Kerk is van groot belang.

Daarom wordt eenieder die in de R.-K. Kerk werkzaam is opgeroepen zich te richten naar de Gedragscode Pastoraat. De Gedragscode Pastoraat geeft heldere kaders voor degenen die werkzaam zijn in de pastorale zorg in de R.-K. Kerk en andere (vrijwillige) medewerkers.

Het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag werd ingesteld op initiatief van de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) om schendingen van de Gedragscode Pastoraat binnen de R.-K.-Kerk aanhangig te kunnen maken. De Gedragscode Pastoraat trad per 1 juli 2014 in werking. Deze gedragscode beschrijft wat onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan, bevat concrete normen en geeft een helder beeld van gepast en ongepast gedrag.

Dit verslag R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag betreft de periode van 1 mei 2015 tot en met 31 december 2015. Het eerste jaar stond in het teken van de start en de inrichting van het meldpunt. Er werd een Meldpuntfunctionaris benoemd en voorts vond de benoeming plaats van de leden van de Klachtencommissie en van de Raad van Toezicht. Er werd een website gemaakt (www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl). Daarnaast werd middels een poster en informatiekaartjes het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag bekend gemaakt in de Nederlandse Kerkprovincie.

Met het Reglement R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag sluit de R.-K. Kerk in Nederland aan bij klachtregelingen die op allerlei terreinen binnen de Nederlandse samenleving gangbaar zijn.

Grensoverschrijdend gedrag

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan:

- psychisch grensoverschrijdend gedrag, waaronder emotioneel misbruik;
 - fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder mishandeling;
 - seksueel grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksuele opmerkingen en aanrakingen, vertoon van aanstootgevend materiaal en seksueel misbruik;
 - verwaarlozing en/of het onthouden van zorg;
 - discriminatie;
 - schending van rechten;
 - financiële en materiële uitbuiting.
- (Gedragscode Pastoraat, artikel 5.2.)

Gevallen waarin het hiermee bedoelde grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt of heeft plaatsgevonden, dienen hoog te worden opgenomen en onmiddellijk te worden gemeld bij de kerkrechtelijk verantwoordelijke. Indien een pastoraal werkende onder verdenking staat van strafbare feiten betreffende mishandeling of seksueel misbruik, doet de kerkrechtelijk verantwoordelijke daarvan onverwijld aangifte bij de politie.

(Gedragscode Pastoraat, artikel 5.3.)

2. Benoeming van de leden van de Raad van Toezicht, de Meldpuntfunctionaris en de leden van de Klachtencommissie

Het Meldpunt omvat:

1. de Raad van Toezicht;
2. de Meldpuntfunctionaris, tevens secretaris van de Klachtencommissie;
3. de Klachtencommissie.

De onder 2 en 3 genoemde personen worden op voordracht van de Raad van Toezicht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR voor een periode van vijf jaar benoemd.

2.1 De Raad van Toezicht

Per 1 mei 2015 werden door de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR als leden van de Raad van Toezicht van het Meldpunt benoemd:

- De heer mr. P.A.G. Cammaert, voormalig burgemeester van respectievelijk Simpelveld, Oldenzaal en Velsen. Van begin februari 2013 tot eind januari 2015 was de heer Cammaert waarnemend burgemeester van Roermond;
- De heer mr. drs. Th.E.M. Wijte, voormalig burgemeester van Budel en IJsselstein. De heer Wijte is thans werkzaam als rechter-plaatsvervanger te Dordrecht;
- De heer mr. S.W.J.G. Schelberg, voormalig burgemeester van Schermer en de gemeente Teylingen. Sinds juli 2012 is de heer Schelberg burgemeester van de Overijsselse gemeente Hengelo.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR toezicht uit te oefenen op het functioneren van het Meldpunt. De Raad van Toezicht doet jaarlijks schriftelijk verslag aan de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR van de werkzaamheden van het Meldpunt in het voorafgaande jaar.

2.2. De Meldpuntfunctionaris

Per 1 mei 2015 werd mw. mr. L. Sanders benoemd tot Meldpuntfunctionaris van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

2.3 De Klachtencommissie

De Klachtencommissie bestaat uit de voorzitter, de vice-voorzitter en de overige leden. De voorzitter en de vice-voorzitter dienen deskundigen te zijn op het gebied van het Nederlands dan wel het canoniek recht. Bij ontstentenis van de voorzitter neemt de vice-voorzitter diens taak waar. De overige leden zijn pastoraal werkenden of deskundigen op het gebied van de gedragswetenschappen, bij voorkeur psychologen en psychiaters.

Per 8 september 2015 werden benoemd als leden van de Klachtencommissie van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag:

- de heer mr. N.J.M. van Etten als voorzitter van de Klachtencommissie. De heer Van Etten was tot aan zijn pensionering werkzaam als senior raadsheer in het Gerechtshof 's-Hertogenbosch;
- de heer mr. dr. A.P.H. Meijers, universitair hoofddocent canoniek recht van de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg als vice-voorzitter van de Klachtencommissie;

- mevrouw drs. L. Erftemeyer, pedagoge en onder meer werkzaam als bemiddelaar voor Slachtoffer in Beeld, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- mevrouw drs. N.A.M. van Beelen, psychologe, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- de heer mr. P.R.M. van der Ven pr., emeritus ziekenhuispastor, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

Op 22 februari 2016 werd pastoor mr. drs. J.C.M. Steenvoorden pr. benoemd tot lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

Op 10 mei 2016 werd mr. L.J.M. Janssens o.carm. benoemd tot lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

3. Bekendmaking van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag

De websites van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, van de bisdommen van de Kerkprovincie van Nederland, van de KNR en van de bij de KNR aangesloten instellingen verwijzen op hun homepage naar het Meldpunt. Daarachter bevinden zich de Gedragscode Pastoraat en het Reglement R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag alsmede uniforme informatie.

In juli 2015 werden een affiche en verwijskaartjes gemaakt om mensen attent te maken op het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. Het affiche en de verwijskaartjes werden via de bisdommen verzonden aan parochies en daarnaast verspreid binnen de KNR.

Het affiche en de verwijskaartjes verwijzen naar de website www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl en geven aan: "Het gedrag van degenen die pastoraal werkzaam zijn kan mensen inspireren en motiveren. Wanneer dat gedrag echter grenzen overschrijdt, kan het ook aanstoot geven en het geloof van mensen ondermijnen. Het bevorderen en handhaven van de sociale veiligheid in de RK Kerk is van groot belang."

Eenieder die in de R.-K. Kerk werkzaam is, wordt opgeroepen zich te richten naar de Gedragscode Pastoraat. De Gedragscode Pastoraat geeft heldere kaders voor degenen die werkzaam zijn in de pastorale zorg in de R.-K. Kerk en andere (vrijwillige) medewerkers.

4. Ontvangen meldingen

In de periode 1 mei 2015 tot en met 31 december 2015 zijn bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag 8 meldingen binnengekomen:

- Melding 1 betrof de geestelijke begeleiding van een klaagster door een religieus. Deze melding heeft niet tot een formele klacht geleid, maar is afgedaan door de Meldpuntfunctionaris aangezien de verweten gedragingen niet vallen onder de gedragingen zoals opgesomd onder artikel 5 sub 2 van de Gedragscode Pastoraat.
- Melding 2 betrof het op non-actief stellen van een parochievrijwilligster. Een klaagschrift is niet ingediend. Het Meldpunt heeft na beantwoording van een aantal vragen niets meer vernomen. Het dossier is gesloten.
- Melding 3 had betrekking op seksueel grensoverschrijdend gedrag door een pastoraal werkende alsmede het niet betrachten van voldoende terughoudendheid en prudentie in de pastorale relatie. De melding is gevolgd door een formele klacht die door de voorzitter van de Klachtencommissie ontvankelijk is verklaard. De

- behandeling van deze klacht door de Klachtencommissie heeft op 27 november 2015 plaatsgevonden. De Klachtencommissie heeft de klacht deels gegrond verklaard.
- Melding 4 betref een arbeidsconflict. De melding is gevolgd door een formele klacht die middels een voorzittersbeslissing d.d. 27 november 2015 niet-ontvankelijk is verklaard.
 - Melding 5 betref de wijze waarop een pastoor de inmiddels overleden ex-man van klaagster zou hebben bejegend en de wijze waarop het betreffende bisdom vervolgens met deze kwestie zou zijn omgegaan. Er is een formele klacht ingediend die middels een voorzittersbeslissing d.d. 2 oktober 2015 niet-ontvankelijk is verklaard.
 - Melding 6 betref de manier waarop familieleden van een overledene door een pastoor zouden zijn bejegend. Deze kwestie is, via bemiddeling van het Meldpunt, in der minne geschikt.
 - Melding 7 betref een uiting van onvrede over de benoeming van de voorzitter van het parochiebestuur. Deze kwestie is, via bemiddeling van het Meldpunt, opgelost middels een gesprek met de pastoor.
 - Melding 8 heeft geleid tot een formele klacht. De klacht had betrekking op fysieke mishandeling door een pastoraal werkende. Nadat de klacht ontvankelijk was verklaard heeft de Klachtencommissie deze op 12 mei 2016 behandeld. De klacht is door de Klachtencommissie ongegrond verklaard.

5. Colofon

Dit jaarverslag is aangeboden aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en de KNR door de Raad van Toezicht van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag

R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Postbus 13277
3507 LG UTRECHT
E contact@meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl
T 06 24 955 899